

УКРАЇНА

(19) UA (11) 3715 (13) U

(51) 7 G09B19/00, G09B19/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ІЗ ДЕМОНСТРАЦІЄЮ МАТЕРІАЛУ, ЯКИЙ УЧНЕМ ВИЗНАЧЕНО ДЛЯ ВИВЧЕННЯ, ТА ЙОГО ЗАПИСОМ НА АУДІОНОСІЙ

1

2

(21) 2004021231

(22) 20.02.2004

(24) 15.12.2004

(46) 15.12.2004, Бюл. № 12, 2004 р.

(72) Дроздов Олексій Анатолійович

(73) Дроздов Олексій Анатолійович

(57) 1. Спосіб навчання іноземних мов із демонстрацією матеріалу, який учнем визначено для вивчення, та його записом на аудіоносії, що включає уведення текстової інформації на носій з наступним зоровим сприйняттям щоденної дозованої інформації з самостійним регулюванням учнем часу сприймання нової інформації та повторення інформації, вивченої раніше, який **відрізняється** тим, що в спосіб додатково введено аудіосупровід лексичного матеріалу у вигляді звукового ряду,

який вводиться на носій відповідно до текстової інформації, відібраної учнем самостійно для вивчення.

2. Спосіб по п.1, який **відрізняється** тим, що в процесі навчання використовують весь об'єм матеріалу, який було вивчено в минулому, а також новий матеріал.

3. Спосіб по п.1, який **відрізняється** тим, що в момент вивчення словникового матеріалу використовують ілюстрації, які відповідають матеріалу, відібраному учнем самостійно для вивчення.

4. Спосіб по п.1, який **відрізняється** тим, що для кращого запам'ятовування словникового матеріалу використовують вправи, які формують з лексики, яка учнем самостійно визначена для вивчення.

Винахід відноситься до області технології навчання, зокрема, до способів вивчення іноземних мов і може використовуватись при навчанні як дітей, так і дорослих мовам, а також при самостійному вивченні іноземних мов.

Відомим є спосіб вивчення іноземних мов, що полягає в тім, що послідовно розташовують текстову інформацію на окремих паперових носіях (картках) з наступним прогляданням її в тій же послідовності.

Текстову інформацію послідовно вводять у комп'ютер, а потім виводять за програмою в тій же послідовності і переглядають на екрані монітору комп'ютера, при цьому інформацію записують цілою фразою з літературного твору, а час експозиції становить 1/25с. Спосіб призначено для тренування очей для швидкого сприйняття тексту цілими фразами і передачі їх у підсвідомість, минаючи свідомість, а також для швидкого запам'ятовування і підвищення дидактичних можливостей, [див. Патент Р.Ф. №2130202. Спосіб швидкого запам'ятовування тексту; М. кл. 6 G09B19/00, 5/06, 1999].

Однак, такий спосіб не забезпечує достатньої глибини запам'ятовування і тривалого збереження інформації в пам'яті, оскільки не включається асо-

ціативна пам'ять і не врахована оптимальна порція інформації для запам'ятовування, немає озвучення матеріалу, що вивчається. Це виключає використання слухової пам'яті з процесу запам'ятовування.

Відомим є спосіб вивчення іноземних мов, що включає зорове і слухове сприйняття людиною, що навчається, інформації і багаторазове уявне її промовляння одночасно з поглинанням харчового продукту протягом часу, що не перевищує час поглинання харчового продукту (жувальної гумки, виробленої на базі даного харчового продукту), [див. Патент Р.Ф. №02117995, Спосіб навчання і посібник для вивчення іноземних мов; М.кл. 6 G09B19/06, 1998].

Однак, відомий спосіб не передбачає регулярного і планомірного його використання з огляду на елемент випадковості в придбанні жувальних гумок, крім того, прийом їжі відволікає від процесу навчання, оскільки зв'язаний із задоволенням першочергових інстинктів людини, що знижує мозкову активність у частині запам'ятовування інформації.

Відомим є навчальний посібник для вивчення іноземних мов, що складається з носія інформації з ділянками наочно-образної й адекватної їй лінг-

(13) U

(11) 3715

(19) UA

вістичної інформації, що включають зображення одного чи групи об'єктів, їхню назву іноземною мовою з фонетичною транскрипцією, а також назву рідною мовою людини, що навчається, [див. Патент Р.Ф. №02117995, Спосіб навчання і посібник для вивчення іноземних мов; М. кл. 6 G09B19/06, 1998].

Недоліком відомого посібника є те, що обмежена в обсязі інформація нанесена тільки з одного боку, що зв'язано з її прямим призначенням як пакувального матеріалу для жуйки, не містить системного інформативного наповнення і не може бути засобом для регулярного вивчення мови.

Відомим є посібник для вивчення іноземних мов, що складається з окремих, скріплених з'єднувачем носіїв інформації, зібраної в тематичні групи.

Пристрій складається з окремих пластин, що несуть основну чи пояснювальну інформацію з індикацією кожної групи, при цьому пластини виконані з можливістю взаємодії між собою при наявності загальних ознак для кожної групи, [див. Патент Р.Ф. №2104584, Навчальний посібник-словник, М. кл. 6 G09B19/06, 17/00, 1998].

Недоліком такого посібника є складність виготовлення і використання, обмеження в обсязі, низька інформативна наповненість тематичної групи із-за необхідності виготовлення носія інформації такого посібника з прозорого щільного матеріалу, а також використання лише однієї сторони носія і відсутність звукового супроводу графічної інформації, розміщеної на носіях.

Найближчим аналогом (прототипом) за технічною суттю та ефектом, що досягається є спосіб вивчення іноземних мов і посібник для його реалізації, що має вигляд листків відривного або перекидного календаря, на яких розміщують учбовий матеріал у вигляді графічної інформації загальнокультурної чи предметно-професійної орієнтації, а час зорового сприйняття регулюють самостійно протягом дня. [див. Деклараційний Патент України №38465 А, Спосіб вивчення іноземних мов і посібник для його реалізації; М. кл. 7 G09B19/00, 2001]

Однак, за умов відсутності впливу з боку учня на зміст листків календаря, учбовий матеріал, що його викладено в посібнику-календарі, не пов'язаний або пов'язаний приблизно з матеріалом і темою, що вивчається в даний час в учбовому закладі або персонально учнем, який користується цим додатковим способом під час навчального періоду чи на канікулах. Відсутність звукового супроводу у вигляді озвучення матеріалу виключає з процесу запам'ятовування слухову пам'ять, що також істотно зменшує дидактичні можливості посібника.

Враховуючи, що пропонується розташування тематичних груп на невеликих за розміром сторінках, можна зробити висновок про те, що цього явно недостатньо для того, щоб вважати такий посібник дидактичним інструментом високої ефективності.

Метою технічного рішення є підвищення ефективності способу навчання іноземним мовам, у тому числі удосконалення навчального посібника шляхом неодноразового одержання дозованої навчальної інформації на аркуші паперу тощо та її

озвучення у послідовності, що найбільше сприяє вивченню та повторенню за рахунок систематизації матеріалу, включення асоціативної пам'яті в процес запам'ятовування, а також розширення обсягу лінгвістичної інформації, якою володіє учень.

Технічне рішення досягається тим, що в спосіб навчання іноземним мовам, який включає ввід текстової інформації на носій з наступним зоровим сприйняттям дозованої інформації з самостійним регулюванням учнем часу сприйняття нової інформації та повторення інформації, вивченої раніше, додатково введено аудіосупровід лексичного матеріалу у вигляді звукового ряду, який вводиться на носій відповідно текстової інформації, відібраної учнем самостійно для вивчення. Також в процесі навчання використовують весь об'єм матеріалу, який було вивчено в минулому, а також новий матеріал, а в момент вивчення словникового матеріалу використовують ілюстрації, які відповідають матеріалу, відібраному учнем самостійно для вивчення. Також додатково для кращого запам'ятовування словникового матеріалу використовують вправи, які формують з лексики, яка учнем самостійно визначена для вивчення.

Сполучення відомих та відмінних ознак об'єму домагань технічного рішення дозволяють отримати раніше невідомий технічний результат, тобто підвищення ефективності способу вивчення іноземної мови та розширення обсягу лінгвістичної інформації, якою володіє учень.

Використання способу, що заявляється, досить просте і здійснюється наступним чином.

Із словникового списку або тексту, що подається в підручнику тощо, відбирають ті слова та вирази, яких не знають. Цей лексичний матеріал відтворюють голосом диктора, який демонструє приклад правильної вимови слів та виразів тощо з одночасним виконанням запису на аудіоносії голосу диктора. Слухаючи диктора і повторюючи за ним, учні копіюють та імітують його вимову та інтонації. При вивченні виразів та слів в той час, коли їх промовляє диктор, учні одночасно сприймають ілюстрації, які відповідають матеріалу, що вивчається. Цим забезпечують умови для утворення та поглиблення асоціативного зв'язку між його звуковим та візуальним образом. Учні також дають відповіді при виконанні усних вправ, які запропоновано.

Для формування послідовності відтворення звукоряду етапу виконання вправ використовують слова, які було вивчено тільки що та раніше.

Під час наголошення лексичного матеріалу добиваються такого порядку відтворення слів із їхнім перекладом, який забезпечує найбільш сприятливі умови для того, щоб слова впевнено запам'ятовувались учнем і швидко пригадувались під час виконання вправ тощо. Цей порядок - довільний і не регламентований. Він залежить від потреб і здібностей учня запам'ятовувати і пригадувати лексичні одиниці та модельні фрази та базується на принципі повторюваності.

Намагаючись виконати правильно всі вправи і завдання, учні роблять над собою зусилля і цим забезпечують сприятливі умови для впевненого запам'ятовування і пригадування слів та виразів.

Запис, виконаний на аудіоносії прослуховують необхідну кількість разів у час, який визначають самостійно.

Після сприймання звукового супроводу або в інший момент, що учні визначають самостійно, сприймають довідкову інформацію, що стосується відповідного слова чи виразу, що визначено для вивчення. Довідковій інформації надають вигляд тексту, відібраного зі словників тощо, визначених для цитування.

Озвучення звукової інформації виконують відповідними засобами через звукові колонки, навушники тощо.

Послідовність наголошення звукового ряду формують окремо на кожну партію слів, виходячи з заданої кількості слів у партії тощо.

Робота по запам'ятовуванню лексики способом, що заявляється, виконується в позакласний час в якості одного з елементів підготовки до наступного уроку. Під час уроку під керівництвом

викладача має місце звичайне тренування у використанні на практиці матеріалу, який було вивчено напередодні, а також раніше.

Технічне рішення є ефективним дидактичним прийомом при вирішенні задач запам'ятовування абстрактно-образної й абстрактно-логічної, а також лінгвістичної інформації, що обумовлено оптимальним дозованим навантаженням, регулярністю одержання нової інформації та методичним повторенням інформації, що вивчена раніше, з одночасним підсиленням пізнавальною й предметно-професійною асоціативною направленістю інформації. Може використовуватись як ефективний самовчитель іноземної мови, а також для збереження іноземних мовних знань і умінь, надбаних раніше, для розвитку й тренування пам'яті.

Метод, що заявляється, розроблено заявником і випробувано на уроках іноземної мови в середній школі на протязі тривалого часу.